

Nemzeti Akkreditáló Hatóság

1119 Budapest, Tétényi út 82.

Devecz Miklós

Főigazgató

Tárgy: NAR-06 módosítása

Tisztelt Főigazgató Úr!

Köszönjük a február 28-i 4. kiadású NAR-06 szabályzat utólagos véleményezési lehetőségét.

Észrevételeink – az ASZEK tagjainak véleménye alapján – a következők:

NAR-06, 4. kiadás

1. A 4.1.1. pont második mondatában szerepel a „*más* beosztással rendelkező ügyintéző” kifejezés. Szükséges lenne ennek meghatározása, hiszen feladataik és felelősségük e szerint megegyezik az akkreditálási referensével (ráadásul a felelősségnél már „*egyéb* beosztással rendelkező ügyintéző”-ként szerepelnek). Emellett javasoljuk azt is megfogalmazni, hogy milyen szempontrendszer szerint választják ki, illetve tesznek javaslatot a főosztályvezetőnek az értékelő csoport összetételére.
2. Nem magának a NAR-06 szabályzatnak a tartalmára vonatkozóan hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a 4.2.3 pontban a tárgyalta IAF MD 20 nem szerepel a NAH vonatkozó, hatályos előírásai között (holott az IAF MD 20 egy 2016. évi dokumentum, amely 2018. május 25. naptól hatályos!) a NAH honlapján!
3. A 4.1.2.3. pontban rögzített szakértői feladatokkal nincsenek összhangban a kompetenciák (4.2.3. pont) és az ismeretek és készségek (4.2.4. pont) táblázatos összefoglalásával. A 4.1.2.3. pont harmadik francia bekezdése a szakértő feladata „A helyszíni szemle tervében meghatározott értékelési feladatok elvégzése, amelynek során a vonatkozó szabványok, jogszabályok, EA, ILAC, IAF és egyéb kötelező dokumentumokban megfogalmazott követelmények teljesülését vizsgálja.” Ez alapján indokolt IAF MD 20 kompetenciák A, B, C pontok szerinti elvárása is!
4. Véleményünk szerint a kompetenciák között szereplő, a NAH szabályzatainak ismerete nem csak a NAH referens számára előírás (4.2.3. pont, táblázat). Nem hiteles (és az EA számára sem lehet elfogadható) az az akkreditálási eljárás, amely során valamely releváns érintett nem ismeri pl. a NAR-01 vagy akár a jelen NAR-06 dokumentumot.
5. Ugyanígy nem elegendő, ha csak a NAH referens rendelkezik angol nyelvtudással (4.2.3. pont, táblázat)! Az egyes, csak angol nyelven elérhető kiegészítő szabványok (pl. EN ISO/IEC 17021-2:2018, EN ISO/IEC 17021-3:2018, ISO/IEC TS 17021-10:2018, ISO 50003:2014 stb.) követelményeinek teljesítését nem értékelheti hitelesen az a vezető

minősítő/minősítő/szakértő/akkreditáló bizottsági tag, aki nem ismeri a vonatkozó előírásokat.

6. Az ismeretek és készségek között az interjúztatási készség a szakértők (SZ) részéről is fontos szempont (4.2.4. pont, táblázat).

7. A 4.2.4. pont alatti táblázatban nincs megadva, hogy „A megfelelőségértékelést végző szervezet üzleti környezete gyakorlatainak és eljárásainak ismerete” mely akkreditálásban részt vevő szereplőktől elvárás.

8. A 4.2.4. pont alatti táblázatban a „Dokumentumok átvizsgálása” az AB-től több ismeretet is elvár, amelyek viszont a szabályzat egyetlen mellékletében sem jelennek meg.

9. A NAH belső személyzetére vonatkozó 4.3.1. pont alatti táblázatban szerepel feltételként a „részvétel IRCA vagy EOQ MNB vezető auditor tanfolyamon és sikeres vizsga”. Nem tartjuk indokoltnak a két tanfolyam nevesítését, mert ez hátrányos megkülönböztetést jelent a más, de szakmailag elismert (pl. NAH, vagy más MLA által elismert személytanúsítási akkreditációval is rendelkező) személytanúsítók által kiadott (szakmailag egyenértékű) tanúsítvánnyal, illetve kompetencia igazolással szemben.

10. A minőségirányítási vezetőkre vonatkozó 4.3.5. pontban indokolatlannak tartjuk a felsőfokú végzettség „műszaki”-ra korlátozását, negatívan diszkriminálva a más (jogi, közigazgatási, gazdaság-, természet- vagy társadalomtudományi) végzettségűeket.

11. Az AB tagokra vonatkozó 4.3.6. pontban az új tagokra vonatkozó szempontok között javasoljuk szerepeltetni az angol nyelvtudást, valamint a pártatlanság és függetlenség biztosíthatóságát is.

12. A 4.6.2. pont hivatkozik a NAH honlapján megtalálható szakértői adatbázisra. Ebben jelenleg csak a név és az akkreditálási terület szerepel. Javasoljuk pontosítani és rögzíteni, hogy ebben a nyilvános adatbázisban mit kell szerepeltetni. Az „irányítási rendszertanúsítás” akkreditálási terület tovább kellene bontani az egyes IR területekre, és azokon belül az IAF kódok feltüntetésével. Így az IR tanúsító szervezetek számára is ellenőrizhető lenne, hogy körültekintően állapítják meg az értékelő csoport összetételét (a jelenlegi gyakorlat szerint esetenként indokolatlanul sok tagja van a kijelölt értékelő csoportnak, nagyobb odafigyeléssel kisebb létszámú csoport is elegendő lenne).

13. Az 5. fejezetben megadott kapcsolódó szabályozók között javasoljuk mind a 2016/679 EU rendelet, mind az ISO/IEC 17011 szabvány teljes címének megadását. Ez utóbbit, mint a szabályzat elsődleges célját, célszerű lenne az 1. fejezetben is címmel együtt megadni (és esetleg a magyar kiadásra is utalni: MSZ EN ISO/IEC 17011:2018):

- az Európai Parlament és a Tanács 2016. április 27-i (EU) 2016/679 rendelete a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) - (GDPR)
- ISO/IEC 17011 Megfelelőségértékelés. Megfelelőségértékelést végző szervezeteket akkreditáló testületekre vonatkozó követelmények

14. Néhány gépelési és fogalmazási hibát a csatolt dokumentumban korrektúrával jelöltünk.

4. melléklet

15. A 2. KIR táblázat gyakorlat sorában a „minőségirányítási rendszerek” helyett „környezetközpontú irányítási rendszerek”-nek kellene szerepelniük. A végzettség sort

javasoljuk kiegészíteni a következővel: „Amennyiben rendelkezik MIR 5 napos vezető auditori képzéssel, 24 óra a második szakterületre vonatkozó vezető auditori tréning elegendő.”

16. A 3. MEBIR táblázat ismeretek sorában javasoljuk az ISO 45001 szabvány feltüntetését is. A végzettség sort javasoljuk kiegészíteni a következővel: „Amennyiben rendelkezik MIR 5 napos vezető auditori képzéssel, 24 óra a második szakterületre vonatkozó vezető auditori tréning elegendő.”

17. A 6. EIR táblázat ismeretek sorában javasoljuk az ISO 50001:2018 szabvány feltüntetését is. Ugyanakkor sürgősen tartjuk a felsorolt összes kritérium, elvárás érvényesítését minden szereplőnél (pl. a „Kérelem átvizsgálás, értékelés tervezése” esetében). Javasoljuk a 7. táblázatban alkalmazott megoldás szerinti megosztást. A gyakorlat sorban M és SZ esetében kérjük a csillagot* törölni, mivel jelenleg szinte mindenkinél csak ajánlott az 5 éves gyakorlat energetikai területen, nem kötelező.

18. A 7. MSZ EN ISO 13485 táblázatból hiányzik az IAF MD 9-re hivatkozás.

19. Az 1., a 2. és a 3. táblázat gyakorlat sorában zárójelben szerepel az „IAF kódonként legalább 3 igazolt és tanúsított ügyfél” (MIR, KIR, MEBIR) „rendszerének kiépítése, vagy akkreditált tanúsító által az adott szakterületen vezető auditori tevékenység legalább 3 igazolt audittal akkreditált tanúsító szervezetnél”. Azonban ennek teljesülése esetén sem tekinthető a vezető minősítő/minősítő/szakértő valóban járatosnak (szakértőnek). Az IAF szakmai kompetencia meghatározásához a megadottnál szigorúbb elvárás megfogalmazása szükséges: pl. szakirányú felsőfokú végzettség, legalább 2 év adott szakterületen végzett főállású tevékenység vagy azzal egyenértékű tanácsadói tevékenység, ugyanazon szakmai területen. (Pl. ha eredeti szakképzettsége (pl. tornatanár) és gyakorlata 10 év gimnázium után megszerez egy vezető auditori végzettséget (IAF 37-re) és szakértő kíséretében végez 3 auditot a Paksi Atomerőműben. (sarkított a példa, de talán szemléletes). Megjegyezzük, hogy az „által” szó után hiányzik – feltehetően – a „felügyelt” vagy „igazolt” szó.

20. A néhány gépelési hibát tartalmazó mellékleteket korrektúrával javítva csatoljuk.

Kérjük javaslataink szíves figyelembevételét!

Tisztelettel:

Markó Csaba
Akkreditált Szervezetek Klasztere
ügyvezető